

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wprowadzenie	15
I. Jak „czytać” krzyże celtyckie	41
A. Materiał i forma	45
B. Ornament – emblemat – narracja	47
C. Formuła krzyża celtyckiego	49
D. Symbol	50
II. Symbole pogańskie na celtyckich krzyżach	53
A. Baza	53
1. Polowanie	53
1) Scena polowania na bazach celtyckich krzyży	53
2) Scena polowania w sztuce	55
3) Interpretacja	57
B. Trzon krzyża	63
1. Kruk	63
1) Kruk na celtyckich krzyżach	63
a) Kruk w scenie „Chrystus złożony do grobu”	63
b) Kruk w scenie „Spotkanie św. Antoniego i św. Pawła na pustyni”	63
2) Kruk w sztuce, mitologii i Biblii	64
a) Spotkanie św. Antoniego i św. Pawła na pustyni w sztuce i u św. Hieronima	71
3) Interpretacja	72
2. Jeleń	74
1) Jeleń na celtyckich krzyżach	74
2) Jeleń w sztuce, mitologii i Biblii	75

3) Interpretacja	81
3. Jeździec	83
1) Jeździec na celtyckich krzyżach	83
2) Jeździec w sztuce, mitologii i Biblii	83
3) Interpretacja	88
4. Lew	92
1) Lew na celtyckich krzyżach	92
2) Lew w sztuce, mitologii i Biblii	94
3) Interpretacja	99
C. Zwieńczenie	102
1. Polowanie na jelenia – spirala – scena translacji	102
1) Polowanie na jelenia, spirala i scena translacji na krzyżach celtyckich	102
2) Spirala i wąż w sztuce, mitologii i Biblii	105
3) <i>Tête coupée</i> w sztuce i mitologii	109
4) Interpretacja	110
III. Symbolika krzyża celtyckiego	115
A. Struktura symboliki krzyża celtyckiego	116
B. Mity – symbole – obrazy	122
C. Transformacja	128
IV. Źródła pochodzenia symboliki krzyża celtyckiego	133
A. Korzenie indoeuropejskie	133
1. Trójdzielna struktura krzyża a koncepcja <i>Trimurti</i>	135
2. <i>Axis mundi</i> – drzewo kosmiczne	140
3. Maja Wisznu	141
4. Dwukrotne narodziny i idea ofiary	143
5. Kiedy dwa staje się jednym	145
B. Iran i zoroastryzm	146
1. Nadejście <i>eschaton</i>	147
2. Triady	149
3. Most Czinwat i sąd ostateczny	151
4. Ryt oddzielenia i <i>x^varənah</i>	153
C. Judaizm i apokryfy	156
1. Księga Henocha i idea Syna Człowieczego	160
2. Zejście do otchłani i wzniesienie ku niebu	161
3. Źródła starotestamentowe a krzyże celtyckie	163
D. Mitraizm	170
1. Mitraickie stopnie wtajemniczenia – ikonografia	172
2. Ikonografia sceny „Zabicia byka przez Mitrę”	174
3. Bóstwo lwiołowe	178

4. Ikonografia i wtajemniczenie mitraickie a krzyże celtyckie	178
E. Hellenizm	184
1. Śmierć i nowe narodziny – symbolika lwa	186
2. Podróż i metamorfoza	188
F. Dualizm, <i>peregrinatio</i> i chrystocentryzm na krzyżach celtyckich.	195
1. Dualizm i chrystocentryzm	198
2. Dualizm i <i>peregrinatio</i>	202
G. Podsumowanie: zmiana i kontynuacja	204
Zakończenie	221
Bibliografia	225
Źródła rysunków	255
Rysunki	257
Summary	275
Ilustracje	